

Ilmo Hyypä

12.3.2007

Asfalttinormitoimikunnan kokous 2/2007

Aika Maanantai 12.3.2007 kello 9:15
Paikka Destia, Opastinsilta 12 B, 00521 Helsinki
Osallistujat Rauno Turunen, OAMK, puheenjohtaja
Pirjo Kuula-Väisänen, TTY
Jarkko Puhkala, Tielikelaitos
Katri Eskola, Tiehallinto
Matti Antikainen, Tiehallinto
Timo Blomberg, Nynas Oy
Ilmo Hyypä, Tielikelaitos, sihteeri

Poissa:
Seppo Kemppainen, Skanska Asfaltti Oy
Vesa Laitinen, Lemminkäinen Oyj
Kyösti Laukkanen, VTT
Pekka Isoniemi, Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Seppo Kauppinen, Valtatie Oy
Tuomo Laitinen, SML ry

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Rauno Turunen avasi kokouksen 9:25.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3 Asfalttinormit

Pirjo Kuula-Väisänen on jo luonnostellut uutta Asfalttinormit-julkaisua.

Todettiin yhdessä, että aikataulu on varsin kireä. Myös PANK ry:n hallitus on huomioinut tämän ja korostanut riittävää lausuntoaikaa.

Aikataulusta luotiin seuraava hahmotelma:

- toukokuussa ensimmäinen luonnos koko normista
- kesäkuussa normitoimikunta käy normin läpi
- lausuntokierrokselle juhannukseen mennessä
- lausunnot viimeistään elokuun puoliväliin mennessä

Päätettiin lähtökohtaisesti, ettei uudesta kiviainesnormista oteta 2. painosta, ellei se painoksen loppumisen takia ole välttämätöntä. Asfalttinormit 2007, kiviainekset -julkaisua on tällä hetkellä myymättä noin 170 kappaletta.

Ilmo Hyypä

12.3.2007

Keskusteltiin pitkään Asfalttinnormien julkaisemisesta PANK ry:n kotisivuilla. Päätettiin, että asia esitetään PANK ry:n hallitukselle huhtikuun kokouksessa (20.4.). Sovittiin, että seuraavassa normitoimikunnan kokouksessa pohditaan eri vaihtoehtoja nettijulkaisusta aiheutuvan myyntitulomenetyksen kattamiseksi.

4 EN-tuotestandardit ja Asfalttinnormien uudistus

Pirjo Kuula-Väisänen jakoi luonnoksen hänen tehtäväkseen sovitusta suhteitustapataulukosta.

Todettiin, että tuotestandardien kannalta kaikki Suomeen ajatellut suhteitustavat edustavat kokemusperäistä suhteitusta.

Päätettiin, että myös tiivis AB (ABT) pidetään mukana suhteitustapataulukossa. Valuasfaltin osalta edellytetään valuasfaltin painuman määrittämistä.

Suhteitustavassa I (vanha toiminnallinen suhteitus) tutkittavat ominaisuuden valitaan käyttökohteen mukaan. Tämä tarkoittaa siis sitä, ettei kaikki mainittuja ominaisuuksia tarvitse välttämättä tutkia. Toiminnallinen ominaisuus on myös mitoitettava, eli alempien suhteitustapojen asettamat vaatimukset ovat suhteitustavassa I ainoastaan ohjeellisia.

Sovittiin, että Ilmo Hyypä ottaa yhteyttä Timo Unholaan (VTT) ja kysyy mielipidettä kiviainekseen valintaa nopeusrajoituksen ja liikennemäärän perusteella ohjeistavaan taulukkoon (uusi kiviainesnormi, taulukko 8). Unholan Päälystekursseilla pitämän esitelmän perusteella ”rajanopeus” 60 km/h on päällysteen kulumisen kannalta perusteeton.

Käytiin läpi Asfalttinnormien 2000 lukua 5, Asfalttipäällysteen laatuvaatimukset. Rauno Turunen korosti, että puhutaan valmiista päällysteestä eikä olla siinä tuotestandardien vaikutuksen alla.

Aluksi Katri Eskola esittelin Kati Rantasen diplomityön tuloksia. Työssä pohdittiin muun muassa karkeustiedon hyödyntämistä päällysteurakoinnissa. Katrin muistikuvan mukaan viime vuosituhaten loppupuolelle (noin 1998) karkeus oli mukana normeissa, mutta poistettiin varsin pikaisesti ilmenneiden risti-riitojen vuoksi. Katri muistutti vielä, että mittausmenetelmät ja -laitteet ovat kehittyneet huomasti ja nyt voisikin olla hyvä hetki pohtia asiaa uudelleen.

Rauno Turusen tietojen mukaan VTT olisi luopumassa kitkamittaussuormautostaan. Näin ollen nykynormin mukaista laitetta ei ehkä pian enää ole. Kitka on erityisesti liikenneturvallisuusmielessä tärkeä asia ja se tulisikin normissa säilyttää. Tätä asiaa pohdittiinkin varsin monelta kantilta.

Yleisesti ottaen tilaajan huomion painopiste on yhä enemmän siirtymässä suhteituksen yhteydessä osoitettavista ominaisuuksista lopputuotteen ominaisuuksiin. Todettiin, että lähtökohdan tulisi olla se, että ominaisuudet testataan valmiista päällysteestä.

Ilmo Hyypä

12.3.2007

Periaatteessa jatkossa on kuitenkin edelleen kolme vaihtoehtoa:

- laboratoriomassa
- koneasemamassa, laboratoriotiivistys
- poranäyte valmiista päällysteestä.

Käytiin tarkemmin läpi luvun 5 kohtia.

Massamäärän (5.2) osalta todettiin, että on olemassa vaihtoehtoisia tapoja. Asfalttinormeista 2000 saa kenties käsityksen, että massamäärän määrittäminen edellyttää useita eri tavoin tehtäviä rinnakkaisia määrittäyksiä.

Kitkasta (5.5) keskusteltiin jo aiemmin. Soveltuvaa ja standardoitua mittalaitetta ei ole käytettävissä. Todettiin, että lisätietoa on hankittava.

Tyhjätila (5.4) osalta Katri kertoi, että TKK on tekemässä menetelmäohjetta (PANK 4123) koskien tiiviysmittausta PQI-laitteella tai vastaavalla sähköisellä menetelmällä. Todettiin edellisessä kokouksessa käsitellyn erityisliikennealueita. Sovittiin, että niiden osalta tyhjätilavaatimukset asetetaan tapauskohtaisesti. Samoin todettiin asian olevan menetelmäkohtaisien vaatimusten (esim. REM) osalta. Taulukkoon ei näillä näkymin ole tulossa muutoksia.

Tasaisuus (5.6) alalukuun palataan seuraavassa kokouksessa, kun Vesa on paikalla. Katri Eskola kuitenkin totesi, että ainakin taulukko 29. on lankauramallin myötä vanhentunut. Enää ei negatiivisia urasyvyyskysymyksiä ole mahdollista saavuttaa. Todettiin myös, että jatkossa vaatimukset esitetään vain PTM-menetelmälle (PANK 5208).

5 Muut EN-normiasiat

Timo Blomberg kertoi bitumipuolen terveisiä. Antti Kuposen vierailu normitoimikunnassa synnytti voimakkaan toimenpidetarpeen.

SFS on sittemmin lähettänyt CEN:n keskussihteeristöön vetoamuksen jo hyväksytyyn äänestystuloksen kumoamisesta ja siitä, ettei äänestyksen kohteena ollut tuotespesifikaatiota (standardia) aseteta voimaan.

Tuotespesifikaatiosta puuttuvat kylmäominaisuuksien testaus (murtumispiste / Fraass) ja 60°C viskositeetti. Erityisesti murtumispisteen testaus on ehdottoman tärkeä Suomen ilmasto-olosuhteiden kannalta.

Muihin Pohjoismaihin on oltu yhteydessä ja toimitaan yhtenä rintamana. Timo totesi: ”Jos standardi ei muutu, on sitä rikottava”. Käytännössä Tiehallinto ei esimerkiksi voi vaatia murtumispisteen määrittämistä bitumitoimittajalta.

Myös bitumiliuoksia käsittelevässä standardissa on joitain ongelmia.

Asfalttinormien 2008 bitumia käsittelevät luvut valmistuvat luonnoksena viimeistään toukokuussa.

Katri Eskola kertoi terveisiä Oslolla pidetystä kokouksesta ja lupasi lähettää normitoimikunnan jäsenille koosteen muiden pohjoismaiden normien valmistelu -tilanteesta. Suomi on Katrin mukaan edellä tuotestandardien käännoistyössä.

Ilmo Hyypä

12.3.2007

Yleisesti käännöstyöstä Katri totesi, että tuotestandardit julkaistaan suomeksi syksyllä 2007. Nimien osalta on tultu siihen tulokseen, että esimerkiksi normissa olevien kuvien osalta pitäydytään vanhoissa merkinnöissä (esim. ABK 32), mutta otsikkotekstin alle kirjoitetaan englanninkielinen tuotestandardin mukainen nimi.

6 Muut asiat

Asfalttinormitoimikunta esittää toimikunnan uudeksi jäseneksi Matti Antikaista Tiehallinnosta. Antikainen korvaa normitoimikunnassa Tiehallinnon edustajana toimineen Destian palvelukseen 1.3.2007 siirtyneen Erkki Greggilän.

Sovittiin, että IRI-mittauksia käsitellään seuraavassa kokouksessa kun Vesa Laitinen on paikalla.

7 Muut jäsenten esiintuomat asiat

Seuraavassa kokouksessa toivotaan Kyösti Laukkasen esittelevän lyhyesti Stabilointi-ohjeen tilannetta ja yleisesti näkemyksiä stabiloitien asemasta nykyasiakirjoissa ja tulevassa Asfalttinormissa.

8 Seuraava kokous

Seuraava kokous: 11.4.2007 klo 12:15

Tiehallinto, Opastinsilta 12 A 00521 Helsinki

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Rauno Turunen päätti kokouksen 12:30.

Helsinki 12.3.2007

Ilmo Hyypä

Ilmo Hyypä

12.3.2007

Liitteet:

Asfalttinormitoimikunnan jäsenten yhteystiedot

Jakelu:

Normitoimikunnan jäsenet
O. Himanka, Nynas Oy
K. Toikkanen, Tiehallinto
H. Jämsä, Asfalttiliitto ry
O. Anttila, Tiehallinto
A. Sund, Nynas Oy